

EESTI TEADUSTARISTU TEEKAART 2018

UUE EESTI TEADUSTARISTU LOOMISE ETTEPANEKUD (laekumise järjekorras)

Jrk	Teadustaristu nimetus	Akronüüm	Ettepaneku esitaja, partnerid	Lühitutvustus
1	Biotehnoloogia tuumiklaborite klaster	BTKlaster	TÜ (esitaja), EMÜ, TTÜ, KBF	Eestis on väga suur potentsiaal biotehnoloogial ja mikrobioloogial põhinevate tööstusharude arenguks. Investeering tööstust ja akadeemiat teenindavasse biotehnoloogia tuumiklaborite kompleksi annaks sellele arengule vajaliku tõuke ja aitaks biotehnoloogial kasvada SKP-sse tõsiselt panustavaks sektoriks.
2	Eesti pere- ja sündimusuuring 2020	GG2020-EE	TLÜ (esitaja), TÜ, Sotsiaalministeerium, Eesti Statistikaamet	Teadustaristu kaudu luuakse ja tuuakse avalikku kasutusse uued, rahvusvaheliselt võrreldavad, longituudsed individuaalandmed pereprotsesside ja sündimuse valdkonnas, mis on aluseks interdistsiplinaarsetele teadusuuringutele ning sisendiks riigi rahvastiku- ja sotsiaalpoliitika kujundamisel.
3	Meretehnoloogia ja hüdrodünaamika teadustaristu	SCC	TTÜ (esitaja), Baltic Workboats AS, MTÜ Eesti Meretööstuse Liit	Teadusinnovatsioonile tuginev rakendusteaduslik taristuvõrgustik Eesti laeva- ja avamereehituse tehnoloogia- ja tootearenduseks, mille tuumaks on Balti riikide ainus mudelkatsete basseini.
4	Nutika tootmise tuumiktaristu	SmartIC	TTÜ (esitaja), EMÜ, TÜ	Nutika tootmise tuumiktaristu ehk Smart Industry Centre (SmartIC) on hajus teadustaristu, et koondada nutika tootmise ja tööstuse digitaliseerimise alane teadus- ja arendustegevus Tallinna Tehnikaülikoolis, Eesti Maaülikoolis ja Tartu Ülikoolis.
5	Süsinikutõhusa Energeetika Arenduskeskus	CERC	TTÜ (esitaja), EMÜ	Loodavas uurimiskeskuses arendatakse ja uuritakse tulevikukindlaid elektrisüsteeme, et kinnistuks piirkondlik kompetentsikeskkond, kus üheskoos seotud osapooltega töötatakse jätkusuutliku elektrisüsteemi ning süsinikutõhusa energeetika tervikarengu eestvedamise nimel.
6	Väärtusahelapõhiste toiduteadusuuringute keskus	ValuedFood	EMÜ (esitaja), TAI, TTÜ	Loodav teadustaristu on toiduteemaline koos toimiv teadusasutuste poolt pakutavate teenuste ja andmevõrgustik Eestis, mis pakub väike- ja suureettevõtetele ning toidu väärtusahelaga seotud teadus ja riiklikele institutsioonidele tootearenduse, toiduohutuse ja -kvaliteedi ning toitumise alaseid teadusteenuseid.
7	Läänemere uurimislav	BSRV	TTÜ (esitaja)	Kõrgtehnoloogiliste vahenditega varustatud regionaalne Läänemere uurimislav, mis loob eeldused Eesti teadlaste edukaks osalemiseks aktuaalsetes rahvusvahelistes mereuuringute programmides ja tagab Eesti ühikonnale oluliste uuringute läbiviimise kõrgel teaduslikul tasemel.

RAHVUSVAHELISE TEADUSTARISTUGA / ESFRI OBJEKTIGA LIITUMISE ETTEPANEKUD (laekumise järjekorras)

Jrk	Teadustaristu nimetus	Akronüüm	Ettepaneku esitaja	Lühitutvustus	Seos olemasoleva / planeeritava Eesti teadustaristuga
1	Integreeritud süsinikuseire süsteem	ICOS	EMÜ	ICOS on üle-euroopaline teadustaristu, mille eesmärk on Maa kasvuhoonegaaside dünaamika mõõtmine. See taristuvõrgustik pakub ühtlustatud ja täpset teaduslikku andmestikku süsinikuringe jt kasvuhoonegaaside bilansi ning selle varieeruvuse kohta atmosfääri, biosfääri ja hüdrofääri seotud süsteemides.	Eesti Keskkonnaobservatoorium
2	Ökosüsteemide analüüs ja eksperimentaaluurinud	AnaEE	TÜ	AnaEE on looduslike ja majanduslike maismaa ja vee-ökosüsteemide uurimise üle-Euroopaline taristu. See koosneb koordineeritult arendatud erinevaid	Eesti Keskkonnaobservatoorium

				ökosüsteeme ning kliimavõtmeid hõlmavate eksperimentaalplatvormide võrgust, mille põhiohk on eksperimentaalselt testida võimalikke tulevikustsenaariume	
3	Euroopa loodusteaduslike kollektsioonide võrgustik	DiSSCo	TÜ	DiSSCo on üle-euroopaline loodusteaduslikke kollektsioone haldavate teadus- ja arendusasutuste, sh loodusmuuseumite konsortsium, mille keskne eesmärk on Euroopa looduspärandi referentsandmestiku kättesaadavaks muutmine teaduse ja innovatsiooni huvides. DiSSCo kandideerib ESFRI 2018. a. teekaarti.	Loodusteaduslikud arhiivid ja andmevõrgustik (NATARC)
4	Euroopa Molekulaarbioloogia Laboratoorium	EMBL	TÜ	EMBL on 1974.a. asutatud rahvusvaheline riikidevaheline teadusasutus, millel on 20 täisliiget ja 2 liituvat riiki. EMBL paikneb kuues keskuses viies eri riigis. EMBL-is on üle 1600 töötaja (teadlased, insenerid, tugistruktuur), 200 doktoranti ja 260 järel doktoranti, kokku üle 80 teadusrühma, 23 ERC granti. EMBL teostab tiptasemel fundamentaalteadust ja pakub koolitusi ning tuumiklaborite teenuseid.	ELIXIR - eluteaduste andmetaristu Eesti Genoomikakeskus NATARC - Loodusteaduslikud kogud Taimebioloogia infrastruktuur Suures plaanis on EMBL seotud kõigi Eesti molekulaarbioloogia ja geneetika alase teadusrühmade ja algatustega.
5	Taimede fenotüüpiseerimise ja modelleerimise hajutatud Üleeuroopaline infrastruktuur toiduturvalisuse tagamiseks muutuvast kliimas	EMPHASIS	TÜ	Hajus teadustaristu eesmärgiga töötada välja ja korraldada ligipääs meetoditele, aparatuurile ja teenustele, mis võimaldavad otsida lahendusi kultuurtaimede saagikuse ja toiduturvalisusega seotud väljakutsetele erinevates agro-kliimaatilistes tingimustes.	Taimebioloogia infrastruktuur
6	Euroopa tuumasünteesiprogramm/konsortsium EUROfusion	EUROfusion	TÜ	Euratori programmi eesmärgiks on tuumasünteesil põhineva energiatehnoloogia loomine. Eurofusion on Euratori tuumasünteesi programmi täitmiseks loodud ELi ja assotsieerunud riikide T&A asutusi koondav konsortsium, mille liikmeteks on ühinenud laborid 26 ELi liikmesriigist ning Šveitsist ja Ukrainast.	Tartu Ülikool, Füüsika Instituut
7	Põhjamaade e-infrastruktuuride koostööorganisatsioon	NeIC	TÜ	The Nordic e-Infrastructure Collaboration (NeIC) facilitates development and operation of high-quality e-Infrastructure solutions in areas of joint Nordic interest. NeIC is a distributed organisation consisting of technical experts from academic high-performance computing centres across the Nordic countries.	ETAIS, NATARC, EKRC, ELIXIR
8	Pere- ja sündimusuuringu programm 2020	GGP2020	TLÜ	GGP2020 kaudu luuakse ja tuuakse kasutajateni uued, riikidevaheliselt võrreldavad longituudsed mikro- ja makroandmed pereprotsesside ja sündimuse valdkonnas, mis on aluseks interdistsiplinaarsetele teadusuuringutele ning sisendiks riikide rahvastiku- ja sotsiaalpoliitika kujundamisel.	Eesti pere- ja sündimusuuring 2020